

NAZİRLƏR

RÜSTƏM XAN XÖYSKİ -
SOSIAL TƏMİNAT NAZİRİ

YEVSEY GİNDES - SƏHIYYƏ NAZİRİ

MİRZƏ ƏSƏDULLAYEV -
TİCARƏT VƏ SƏNAYE NAZİRİƏLİQASI HƏSƏNZADƏ -
DÖVLƏT MÜFƏTTİŞİ, MALİYYƏ NAZİRİ,
DÖVLƏT BANKININ SƏDRİAĞA ƏMİNOV -
TİCARƏT VƏ SƏNAYE NAZİRİ

“ƏHMƏD CAVAD kimi ŞƏXSİYYƏTLƏR BİZİM SÖNMƏYƏN ULDUZLARIMIZDIR” ...

Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin (AXC) 100 illiyi qardaş ölkədə də bir sıra qurumlar tərəfindən müxtəlif tədbirlərlə qeyd olunur. Bunlardan biri də Türk dünyasının ortaq televiziya kanalı olan TRT Avaz-ın həyata keçirdiyi layihələrdir. Telekanalın koordinatoru Sedat Sağırkaya ilə söhbətimizdə mövzu

ilə bağlı maraqlı məqamlara toxunduq. Öncə Sedat bəy yaxın planlarını açıqladı:

- Azərbaycan Cümhuriyyətinin 100 illiyi ilə əlaqədar “Əhməd Cavad” sənədli filmini çəkirik. Bu filmə Azərbaycan-Türkiyə qardaşlıq münasibətlərinin onun həyatı üzərindən çox gözəl anlarda biləcəyimizi düşünürük. Hazırda filmin ssenarisi və mətnləri yazılır. Bu bir portret janrında sənədli film olacaq.

Bundan başqa, 28 May – Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin qurulduğu günün şərəfinə bir konsert proqramı təşkil etmək niyyətindəyik. Bu ilin sentyabr ayında Qafqaz İslam Ordusunun Ba-

kını azad etməsinin də 100-cü ili tamam olur. Bu münasibətlə də Əhməd Cavadın şeirlərinin sözlərinə bəstələnən əsərlərdən ibarət Qala-konsert düzənləməyi planlaşdırırıq. Həmin tədbiri Prezident səviyyəsində gerçəkləşdirməyi düşünürük.

Cümhuriyyətin yubiley ili ilə bağlı önümüzdəki günlərdə Bakının da ziyarətini və Azərbaycan Televiziyası, İctimai Televiziya ilə bu mövzuda bəzi ortaq layihələrdə əməkdaşlıq imkanlarının müzakirəsini nəzərdə tutmuşuq. Bildiyimiz kimi, Qafqaz İslam Ordusundan 1130 hərbi şəhid olub. Onlar üçün də Bakıda Azərbaycan adət-ənənəsinə uyğun olaraq ehsan, dua mərasimi düzənləməyi düşünürük. Əgər bunu həyata keçirə bilsək, tədbir Türkiyədəki Mövlud mərasiminə bənzəyəcək. Vəfat edənlərə hörmət əlaməti kimi Azərbaycanda da belə adətlərin önəmi olduğunu bilirik. O üzəndən Türkiyənin Bakıdakı səfirliyi ilə də görüşüb niyyətimizi bildirəcək və əgər alınarsa, onların vasitəsilə belə bir planı gerçəkləşdirəcəyik.

- Əhməd Cavadın həyatını və fəaliyyətini bir sənədli filmə canlandırmaq, onun təmsalında Türkiyə-Azərbaycan əlaqələrini təqdim etmək üçün böyük ədibi yaxşı tanımaq, araşdırmaq lazımdır. Buna nail ola bildinizmi?

- Biz bu qərara gəldikdən sonra 3 aydır ki, Əhməd Cavadla bağlı Azərbaycanda çap edilən kitabları, məlumatları oxuyuram. Qeyd edirəm ki, onun Türkiyədə də tərcümə olunmuş əsərləri var. Əhməd Cavadı oxuduqdan sonra qısa bir həyata bu qədər önəmli işləri necə sığışdırı bilib, deyə təəccübləndim. Eyni zamanda, bu dahi şəxsiyyətlə eyni millətin nümayəndəsi olmaqdan qürur duyduğum. Çox gənc yaşlarında Balkan müharibəsinə qatılmaq üçün Türkiyəyə

- Balkan cəbhəsinə gəlib, o qədər gözəl şeirlər yazmış, yardım kampaniyalarına qatılmış, Qafqaz İslam Ordusunu hərbi geyimdə Gəncədə qarşılamaş, müstəqillik uğrunda mübarizə aparmışdır. Eyni zamanda, bir çox əsəri tərcümə etməklə Türkiyəyə qazandı. Rus dilini öz ana dili kimi bilib. Gözəl təhsilə yiyələnib. Soylu-köklü bir ailənin övladı olub. Gözəl bir insan Şükriyyə xanım ilə ailə qurub. Onunla yaşadığı həyat da məni çox təsirləndirdi. Hər kəsin belə bir şəxsiyyəti tanımasını istəyirəm.

- Belə nəticəyə gəlmək olar ki, bir millət, iki dövlət olsa da, bir-birimizi hələ də yaxşı tanıya bilməmişik...

- Elədir. Məsələn, Əhməd Cavadı yeni tanıdım. “Çırpınırdın, Qara dəniz” bütün türk xalqlarının milli marşdır. Bu şeir haqqında məlumatım var idi, amma onu Əhməd Cavadın yazdığını bilmirdim. Bir də baxdıq ki, onun xeyli qiymətli əsəri varmış. Azərbaycan milli marşının da Əhməd Cavad tərəfindən yazıldığını yeni öyrəndik. Əhməd Cavad öz millətinə aşıq, Türk millətinə canını fəda etmiş böyük bir insan, şərəfli mücahid, cəngavərdir. Onunla bağlı oxuduqca sanki gözümün önünə bizim “Diriliş Ərtoğrul” filmindəki Ərtoğrul Qazi kimi cəngavər gəlir. Eyni zamanda, böyük bir şair, düşüncə sahibi olub. Xanımına yazdığı şeirləri oxuduğumda naif, romantik bir Türk kişisi... Onun şəxsinə insanın gözləri önünə bir sıra portretlər gəlir. Zəngin bir xarakterə, ruha sahib adam olub. Buna görə də onu hər kəsin tanımasını istəyirəm. Bunun üçün də cəhd edirik. Gələcəkdə belə şəxsiyyətlərin tanınması üçün də səy göstərəcəyik. Millətimizin ortaq dəyərlərini bu kanaldan tanımaq üçün vasitəçilik edəcəyik.

- Şərqdə ilk cümhuriyyət olan Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin 100 illiyi münasibətilə nə üçün məhz Əhməd Cavadla bağlı film çəkmək qərarına gəldiniz?

- O, Azərbaycan milli marşının müəllifidir. “Çırpınırdın, Qara dəniz” mahnısını isə uşaqlıqdan dinləyib sevmişik. Bu kanalın açılışında istedadlı müğənni Azərinin ifasında həmin mahnı səsləndirilib. Mahni ifa edilərkən Türkiyədə həyəcanlanmayan insan yoxdur. Əhməd Cavadı oxuduqca, öyrəndikcə bir daha əmin oluruq ki, yaxşı ki, onu seçmişik. Adına layiq işlər görməyə çalışırıq. Əhməd Cavad kimi şəxsiyyətlər bizim göydəki ulduzlarımızdır və biz onların nurunda aydınlanırıq.

Əhməd Cavad Qafqaz İslam Ordusunu qarşıladıqda Nuru Paşaya öz imzası ilə bir şeir kitabını hədiyyə edib, bir tarixçi də o kitabı ikinci əl kitab satışından əldə edib. Bunlar da filmə yer alacaq.

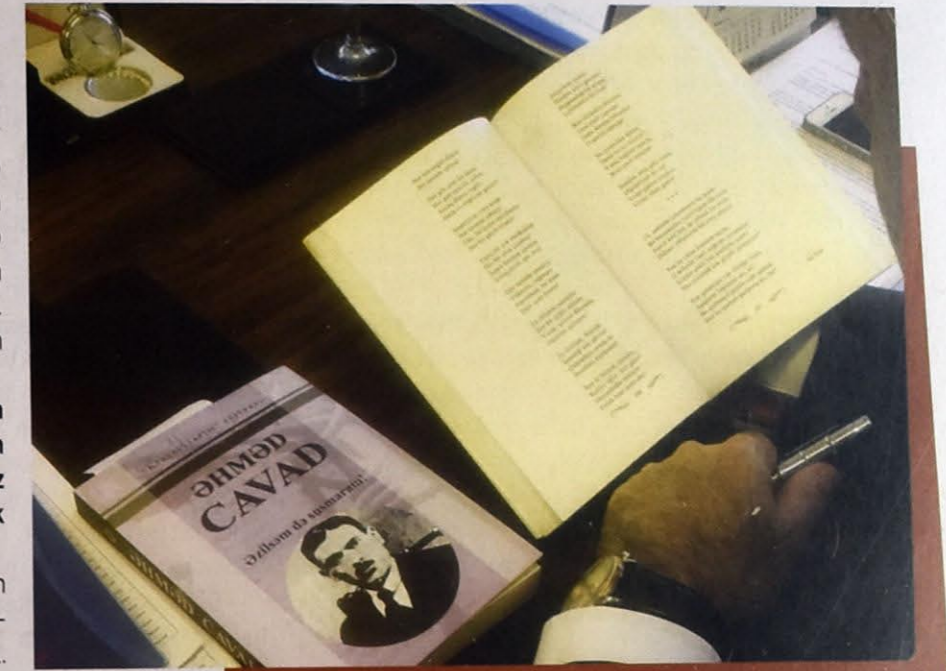
- TRT Avaz-ın Türk dünyasına yönəlik hansı maraqlı layihələri var?

- Hazırda kanalımızda yenidənqurma işləri aparırıq və bu işlərin sentyabrda başa çatdırılması gözlənilir. TRT Avaz-ı daha fərqli bir proqramlarla yayına hazırlayırıq. Yəni TRT-nin çəkdiyi və bütün dün-

yada çox izlənen, məsələn, “Diriliş Ərtoğrul” kimi önəmli filmlər yeni mərhələdən başlayaraq ekranlarımızda yayınlanacaq. Onsuz da kanalımızın böyük izləyici kütləsinin Azərbaycan tamaşaçısı olduğunu da bilirik. Bu baxımdan Azərbaycan Televiziyası və İctimai Televiziya ilə bir sıra layihələri gerçəkləşdirmək niyyətimiz var. Ümumiyyətlə, Türk mədəniyyəti və tarixi ilə bağlı ortaq fəaliyyətlərimizi inkişaf etdirəcəyik. Bütün dünyadakı türk qardaşlarımızın bir-birindən xəbərdar olmalarını təmin edən layihələrlə bağlı da hazırlığımız var. Bunların üzərində çalışırıq.

- Yeri gəlmişkən, Azərbaycan televiziyları ilə TRT Avaz arasında əlaqələri necə qiymətləndirmək olar?

- Bizim Azərbaycanla əlaqələrimiz çox yaxşıdır. Fikrimcə, Azərbaycan Türkiyədən fərqli bir ölkə deyil. Mən ilk dəfə Bakıya 1990-cı ildə getmişəm. O zaman 20 Yanvar hadisələri yeni baş verdiyindən Şahidlar Xiyabanı da yeni salınmışdı. Sonra Azərbaycanın müstəqilliyi elan edildi. İkinci dəfə isə Azərbaycana 2009-cu ildə getdim. Orada dostlarla görüşdük. İnanıram ki, Azərbaycanla Türkiyə arasında bu qardaşlıq daha da güclənəcək və oradakı televiziylarla

önəmli işlər görəcəyik.

Əslində, bu TRT Avaz-da Azərbaycanla bağlı, məsələn, tarixi şəxsiyyətlərin həyatları ilə bağlı bir çox layihələr həyata keçiriləcək və bunlar davam edəcək.

Son olaraq Azərbaycan və Türkiyənin müstəqilliyi əbədi yaşamasını arzulayıram! İki ölkənin qardaşlığı daimi olsun! Sülh və səadət içində yaşayaq və qardaşlıq körpülərimizi daha da genişləndirək. Birlikdə bütün dünyaya nümunə olacaq dostluq içərisində ömür sürək!

- Amin! ♦

Mehparə Sultanova
Ankara